

ԻՐԱՎՈՒՆԿ

ԼՐԱԳԻՐ ԱԶԳԱՅԻՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻ ԱՄԵՆ ԶՈՐԵՔՇԱԲԹԻ ԵՒ ՇԱԲԱԹ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
Ներկայ 1898 թվականի
Պաշտոնային հաշիվներ 12 ֆրանկ
» » վեցամսեայ 6 »
Արտասահմանի » շաբաթական 14 »
» » վեցամսեայ 7 »
ԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՎՃԱՐՆԵՐ

Համակ դրամ եւայլն որպէս հետեւեալ հասցեով
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ԼՐԱԳՐՈՑ ՎԱՌՆԱ (ՊՈՒԼԿԱՐԻՍ)
Редация на вѣстникъ
„Иравункъ“
ВАРНА (България).

Rédaction du journal
„Iravounk“
VARNA (Bulgarie)

Խմբագրութեան ուղղեալ գրութիւնք
ևս չեն որպէս իւր յատկաւ զատուած
ներք միայն կը հրատարակուին անբողոք
ընդմիջ կամ մասամբ:
Դաւանդեալ տողը 20 սանթիմ. եթե
ֆեկ աւելի անգամներու հաւաք 20 օ/օ
գեղջ կը լինի:

ԴԻՏՈՂՈՒԹԻՒՆ ՍԸ

Կուսակցական ոգիին բնական
մէկ բերմունքովը հայ ժողովուրդին
մէկ մասը այսօր մոռցած ըլլալ կը
թուի թէ կրնան գտնուիլ գործեր,
հանրային խնդիրներ ալ ուր բոլոր
Հայեր, ամէն կուսակցութենէ, ամէն
գոյնէ, կրնան իրարու հանդիպել,
իրարու ձեռք տալ, զիրար զըն-
կել, եթէ միայն անկեղծ ու ուղ-
ղամիտ ըլլան: Դիմակաւոր խա-
բերանքներու համար չէ անշուշտ
այդպիսի միջավայր մը որուն հա-
մերաշխական հանգամանքը իրենց
թաքուն հաշիւներուն հետ չի կըր-
նար հաշտուիլ երբեք:

Սակայն ինչո՞ւ համար անկեղծ
մարդիկ, թէեւ զանազան խըն-
դիրներու մէջ իրարու տարակար-
ծիք ու հակառակորդ ըլլան, իրա-
րու օգնական և համերաշխ ընկեր
չըլլան ա՛յնտեղ ուր իրենց կար-
ծիքները և սկզբունքները կրնան
իրարու մօտենալ ու միանալ: Ին-
չո՞ւ համար համերաշխաբար չի
գործեն այդպիսիներ, երբ խըն-
դիրը, կուսակցական շրջանակէ
գուրս, կը դառնայ այնպիսի բա-
նեղու շուրջ որոնք ամէն հայու
սրտին մօտիկ են և ամէնուս հա-
մակարար ջանքերուն կարօտ:

Հասկնալի է որ առանց կուսակ-
ցութեան հանրային կեանք չըլլար:
Կուսակցութիւնները անխուսափե-
լի են, և հարկաւոր ու օգտակար
ալ, պայմանով սակայն որ ներ-
քին, անկեղծ համոզումներու տար-
բերութենէ, լոկ սկզբունքներու
անհաշտութենէ և գաղափարներու
հակառակութենէ բխին:

Այս պարագային մէջ հակառակ
կուսակցութեանց վերաբերող մար-
դիկ կրնան մէկ կողմէ կուսակցա-
կան անհաշտ սկզբունքներու պայ-
քարը մղած առնել, միւս կողմէն
տարբեր գործերու և խնդիրներու
մէջ իբրեւ բարեկիրթ անձնաւորու-
թիւններ յարգանքով և իբր համ-
ազգի սիրով վարուիլ, խօսիլ, խոր-
հրդակցիլ իրարու հետ, օգտուիլ
իրարմէ, զիրար լուսաւորելով:

Ինչո՞ւ համար այսպէս չէ մեր
մէջ. ինչո՞ւ համար կուսակցական

ճանչցուած մարդիկ ամէն պարա-
գայի և ամէն գործի մէջ անպայ-
ման զիրար հալածելու կը միտին:
Պատճառը շատ պարզ է: Պատ-
ճառը բացակայութիւնն է այն
ազնուութեան, որ դիմէ անձը
գործէն զատել և առաջինը հար-
ուածելու ժամանակ, վերջինին
տալ ա՛յն յարգանքը որուն ար-
ժանի է: Երբ մարդ մը սխալ
բայց անկեղծ համոզումով մը կը
գործէ, իր գործը այսպիսի ըլ-
լալով հանդերձ, իր անձնաւորու-
թիւնը յարգելի չի միայն միշտ,
նոյն իսկ իր անկեղծութեան պատ-
ճառով:

Այս է ահա ինչ որ կուսակցա-
կաններ առհասարակ նկատուու-
թեան չեն առնել, այնպէս որ
ընդհանուր սովորութիւն դարձած է
հիմա՝ ուղղութիւն մը, ձեռնարկ մը
հարուածելու ժամանակ անպատ-
ճառ գործողին անձն ալ հարուա-
ծել և մինչև իսկ գործին փա-
սակարութիւնը լուրջ քննադատու-
թեամբ ցոյց տալէ աւելի, գոր-
ծողը սեւցնելու ջանալ, միտքերը
պղտորելու համար:

Դիւրին բան է անշուշտ զըն-
պարտել և նախատել, իսկ քննա-
դատելը յաճախ դժուարին: Սա-
կայն դիւրագոյն ճամբան լաւա-
գոյնը չէ առհասարակ: Գնահա-
տութիւնը նպատակ ունի յոյս
սփռել, մինչդեռ նախատիքը
անձնական կիրքեր բորբոքելով
կը կուրցնէ և անընդունակ կընէ
մեզի՝ հակառակորդին իրաւունքը
տեսնելու, իր խօսքերուն մէջ
ստույգը սխալէն, իր գործերուն
մէջ օգտակարը փոստակարէն զա-
տելու և մանաւանդ անձը գործէն
զանազանելու:

Մեր արդի հանրային կեանքի
մէկ խորունկ վէրքն է այս, զոր
կուրցնք մատնանիչ ընել:

Անձնական նախատիքներէ հե-
տեւոյ առեւտրութեան և թշնամու-
թեան սերմերը կը ծլին, կը ծաղ-
կեն և այնքան թունաւոր պտուղներ
կարտադրեն արդէն, որ մեր ազգ-
գործերը տակաւ հիւծախտով մը
վարակուելու վտանգին կենթա-
կուին:

Մարդ մը խնդրի մը մէջ ուրի-

շի մը հակառակորդը ըլլալով,
պէտք է որ նաեւ անոր թշնամի՞ն
ըլլայ: Չենք հասկնար թէ ինչ
տրամաբանութիւն կայ ասոր մէջ:
Անխոստովանելի դիտումներ կըր-
նան մեզ դրդել հանրային կեանք-
քի մէջ մեր հակառակորդները՝
անձնական թշնամիներ նկատելու
և յայտարարելու: Սակայն ինչ
բան կը ստիպէ մեզ, եթէ անկեղծ
ենք, ուղղամիտ և բարեկիրթ՝ ան-
խոտիր ամէն հակառակորդի ան-
նական թշնամին դառնալ, և ան-
խնայ զայն նախատել և ատուով
իսկ փնտսել շատ հանրային գոր-
ծերու, որոնք կը կարօտին ընդ-
հանուր համերաշխ աշխատութեան:

Պատասխանը հարցման մէջն է:
Երբ յարձակումի մէջ նախա-
տիքը և քննադատութեան մէջ
հայհոյութիւնը լայն տեղ մը կը
բռնեն, զարմանալի՜ է որ սկզբ-
բունքի հակառակութիւնը անձ-
նական թշնամութեան փոխուի,
որ կը ջլատէ մեր արդէն այնքան
տկար ուժերը, կը զրկէ մեզ շատ
օգուտներէ, և անբարոյականա-
ցուցիչ ազդեցութեամբ մը կը
ներգործէ հանրային կեանքին վը-
րայ:

Ուղղամիտ հակառակորդը յար-
գել բարոյական և հայրենասիրա-
կան պարտականութիւն մըն է,
զոր անտես ընելով կը տուժնք
չարաշա՛ր:

Այս պէտք լա՛ւ գիտնանք:

Ս. ՕՐՄԱՆԵԱՆ

Կ. Պոլիս 10 ապրիլ [*]

Երիտասարդութեան տաք գլուխ մա-
սին մէջ խլրտում մը սկսած է Պատ-
րիարքարանի գէմ: Պատճառը այն կա-
տարեալ անկարողութիւնն է որ կը
տեսնուի Պատրիարքին վրայ թէ ազ-
գին եւ թէ հայ անհատին իրաւունք-
ները պաշտպանելու վարչական քա-
հաճոյքներու դէմ: Զարմանալին սա է
որ պատրիարքը չունի իր անկարող-
ութեան եւ անօգտակարութեան գի-
տակցութիւնը, այլ սա համազօր ու-
նի որ ոչ մէկ ուրիշ պատրիարք պի-

[*] Քաղաքի մեզ հաղորդուած տա-
ւաւոր, երկար և անակն ալ գոր Պոլսե-
անի ազգային մը գրած է իր մեկ
ըստիւնին ի ֆ. Պոլիս:

տի կրնար արդի հանգամանքներուն
մէջ աւելի օգտակար ըլլալ ազգին: Ա-
սով կը միտնար որ ու կը քաշակուի
չարունակել իր պաշտօնավարութիւնը,
որ քիչ շատ փառասիրական ծածուկ
ձգտումներն ալ կը գոհացնէ: Ինքը
կեղծ մարդ չէ, ոչ ալ դաւող ազգին
չաներուն դէմ: Իր հրաժարին փափա-
գողները գիտեն այս եւ կաշխատին
զինք համոզել թէ իր պաշտօնավա-
րութիւնը բոլորովին անօգուտ եղած
է մինչև հիմա եւ անօգուտ պիտի մը-
նայ, եթէ բողոքախառն հրաժարական
մը զրկելով Դուռը՝ չի քաշուի Բերա,
իր տունը: Հետագայը քաղաքին է այս մա-
սին այն խօսակցութիւնը, զոր երեք
օր առաջ երիտասարդ մը ունեցեր է պատ-
րիարքին հետ անոր տան մէջ:

—Սրբազան, չէ՞ք կարծիք որ ազգին
օգտին եւ ձեր անձնական պատուոյն
համար լաւագոյն է հրաժարիլ, քան այս
եղանակով պաշտօնավարել:

—Շատ սխալ է այդ կարծիքը: Ինչ
որ կարելի էր, ես բրած եմ. եղածէն
աւելի չէր կրնար ըլլալ: Առաջնորդնե-
րու պէրաթները, գաղթականներուն
վերադարձը եւ գլխաւորապէս տէրու-
թեան եւ ազգին յարաբերութեան քիչ
շատ բարեօրոշմը անընդատ աշխա-
տութեան արդիւնք են: Մեծ է յոյսս որ
կարելի պիտի ըլլայ յարաբերութեան
կատարեալ բարեօրոշմը յաջողցնել. ա-
սով միայն պիտի բարեօրէ ազգին վի-
ճակն ալ: Ուրիշ յոյս մի ունենաք: Ա-
մէն բան չեմ կրնար ըսել. ժողովուր-
դը գիտնալու է որ վեհ. Սուլթանին
խախտած վստահութիւնը հետզհետէ
չանելով է որ պիտի կարգադրուի ա-
մէն գործ եւ թէ օտար տէրութիւննե-
րէ չունինք սպասելիք բան մը:

Երիտասարդը կը բացատրէ թէ ան-
նշան, անօգուտ եւ բոլորովին խաբէ-
ական է ինչ որ Օրմանեան Սրբազան
կը նկատէ իբր մեծ ջանքերով ձեռք
բերուած յաջողութիւններ եւ թէ ար-
դի վարչութեան պէս ապիկար եւ քեծ-
նող մարմին մը չունենալ եւ Պատրիար-
քարանք փակել ու բանալիները ելը-
տըղ—Քէօչկ զրկել նախընտրելի է:

Իրական երիտասարդին պերճախօս
բացատրութիւնները Պատրիարքին ջի-
ղերուն կը դպչին, կը սրտմտի եւ իր
անեղագոյ ձայնով կը պոռայ:

—Ինչ, կը կարծէ՞ք որ եթէ Պատ-
րիարքարանը եւ առաջնորդարանները
փակենք, վեհ. Սուլթանը կը վախճը-
նենք եւ Բ. Դուռը իրա՞ր կանցնենք:
Որո՞ւն հոգն է, եթէ մենք մեր ձեռ-
քով մեր գործերը աւելնք, մեր վար-
չութիւնը կործանենք, միայն միջոցը
մեր վիճակը վեհապետին ներկայացնելու
եւ զարման գտնելու: Եւրոպայի մի-
ջամտութիւնը առանկ պարագայի մը
մէջ մէկ երկու ծանուցագիր զրկելէ

անդին չի կրնար անցնիլ: Բ. Գուգն ալ կը պատասխանէ յանցանքը մեր վրայ ձգելով: Շատ չատ, եւրոպական խորհրդարաններու մէջ ալ մէկ երկու հարցապնդում, արտաքին գործոց նախարարներու կողմէ սնամէջ, խուսափողական պատասխաններ եւ ուրիշ ոչինչ: Տուժողը եւ ծանրապէս տուժողը ազգը պիտի ըլլայ զարծեալ, զրկուելով իր վարչութիւնէն եւ այն օգուտներէն զորս երեսնայ անոր աշխատութեամբ: Կանգնածներուն անգէտ մէկը միայն ընայ յուսալ նաեւ թէ երբ Պատրիարքարանը վերաբացուի, աւելի ազդեցիկ դիրք պիտի ունենայ եւ պիտի կրնայ աւելի լաւ գործել: Բոլորովին հակառակը տեղի պիտի ունենայ: Վեհ, Սուլթանին վստահութիւնը զոր ազգը չահելու վրայ է, հիմնովին պիտի քանդուի եւ անոր հետ մեր բոլոր գործերն ու յոյսերը:

Պատրիարքին խօսակիցը կը ջանայ հերքել անոր ըսածները: Ս. Օրմանեան չի համոզուիր եւ անծանօթ երկտասարդը ապարդիւն վիճաբանութիւնը կը ստիպուի վերջացնել ու մեկնիլ, երբ բարապան մը ներս կը մտնէ եւ կիմացնէ թէ Ստեփան փաշա Ասլանեան եկած է Պատրիարքին հետ տեսակցելու:

«Մ Է Ե Վ Է Ի Է Թ»
ԵՒ

ՀԱՅ Բ ՇԱՐՄ ԹԱՆ

Մեր նախորդ թիւով պատասխանեցինք Մէլիքեթի սա արտառոց պատմական նոր գիւտին թէ թուրքերն ու Հայերը անկեղծ սիրով և համերաշխութեամբ ապրած են իրարու հետ մինչեւ միւսի՞նք: Թուրքիոյ մէջ երեւան գալը, ինչ որ երկու տարրին միջեւ թշնամութիւն սերմանած և վերջապէս պատճառ եղած է հայկական ջարդերուն:

Սակայն Մէլիքեթի այսքանով ալ չի բաւականանար և միեւնոյն յօդուածին մէջ կը յանդգնի յարձակիլ Հայր Ծարմթանի վրայ, որովհետեւ ան Գրիգորի աշակերտի մը անվայել կրօնական խրատութեան ոգիով իր հայրենակիցներուն հրաւեր կը կարդայ օգնել սովատանջ հայ ժողովուրդին միայն, բայց ոչ նաեւ թուրք ժողովուրդին, որ նոյնչափ կը տանջուի եղբր փոքր-Ասիոյ մէջ տիրող սովէն:

Իրաւ որ մենք չէինք յուսար թէ Մէլիքեթ, ուր երբեմն գատող մտքի արտայայտութիւններ նշմարել էինք, չի հասկնար թէ պոչաւոր սուտեր, լոյսէ խուսափող խորհուրդներ թաքցնելու յատկացած, իրազեկ ընթերցողին արհամարհանքն ու զայրոյթը գրգռելէ զատ բանի մը չեն ծաւայեր:

Երբէն ի վեր փոքր-Ասիոյ մէջ ընդհանուր սով կը տիրէ, որ մենք տակաւին չենք իմացեր: Տեղ տեղ արմտիքի նուազութիւն կայ, բայց բնաւ բնական, հունձքի անյաջողութենէ առաջացած սով որմէ բոլոր բնակիչները հաւասարապէս նեղուէին: Իրական սով մը կայ, այո, թուրք կա-

ռավարութեան գիտակցաբար ըստեղծած, արուեստական սովը որ միայն Հայուն համար է, որովհետեւ Հայուն պաշարը, շտեմարանները, տունը, տեղը, գրամը աւաղակ իսլամներու ձեռքով կողոպտուեցան և հրդեհուեցան: Հայն է որ մինչեւ այսօր դեռ կը հաւատարմի, թուրքի ու Քիւրտին քմահաճոյքին նշաւակ է և չահելու սիյոցները իսպառ խլուած կը տեսնէ իրմէն: Թուրքը ինչ պատճառով սովէ պիտի տառապի:

Մէլիքեթի ալ շատ ազէկ գիտէ այս ամենը: Բայց որովհետեւ իր իսլամ ոգիին խորը թաքուն, զօրեղ ատելութիւն մը ծնած է Հ. Ծարմթանի դէմ, պէտք էր պատրուակ մը յօրինել անոր վրայ յարձակելու, ընդհանուր սովի մը գոյութիւնը յայտարարել, և Հ. Ծարմթանի երեսին զարնել մարդու և քրիստոնէի անվայել խրտաւորական ոգի մը:

Իսկ այդ ատելութեան բուն պատճառը:

Հայր Ծարմթան անանկ անձնաւորութիւն մըն է, այնքան մաքուր և բարեգործական կեանք մը վարած է, որ յարգանք և պատկառանք միայն կը ներշնչէ ամենուն: Սակայն Մէլիքեթի տեսակետով, աններելի յանցանք մը գործած է. հայ ժողովուրդին թշուառութիւնը իրեն գրչին յատուկ հոգեյոյզ չեղտերով նկարագրած է և իր մարդասէր ոգիին մեծութեան արժանի, վեհ ու պերճախօս լեզուով գլխաւորութեան կոչ մը ընելով Ֆրանսական ազգին՝ ջանադատ է նպատեն հաւաքել ու հայ ժողովուրդին թշուառութիւնը սիրիլ:

Ահա՛ իր միակ յանցանքը, ահա Մէլիքեթի ատելութեան շարժառիթը, ահա՛ Երիտասարդ թուրքերու անկեղծութիւնը, որոնք իրենց օւղանին միեւնոյն թիւին միեւնոյն յօդուածին մէջ՝ տեղ մը հայկական ջարդերուն և մեր թշուառ վիճակին վրայ կոկորդիլոսի արցունք կը թափեն ու քիչ մը անդին՝ թուրք ժողովուրդն ալ Հայուն հաւասար աղքատ, սովաւորակ ու գլխաւոր կարօտ կը ներկայացնեն: Կեղծիքի կատարելագործութիւնն է այս:

Ապահովապէս, եթէ օր մը թուրքիոյ վարչական ղեկը Երիտասարդ թուրքութեան ձեռքն անցնի, այդ օրը մեղի համար պիտի ծագի բարեբաւտութեան նոր թուական մը:

ԹՂԹԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

Մարտի 27 ապրիլ

Տեղւոյս Ընթերցարանի Միութիւնը գործնական առաջին քայլը առնելու համար՝ որմէ մը վարձեց եւ փոխադրեց հոն Ընթերցարանի գոյքերն:

Միութեան պատուարժան անդամներուն խորին նկատառութեան կը յանձնարարեն հետեւեալ տողերը:

Ինչպէս բազումուրեք, նոյնպէս Մարտի 27 հասնող գաղթականներուն մեծ մասը տեղւոյն ու լեզուին անտեղեակ, գործի անասակ, կը մնայ շուար սև մոլոր:

Միութիւնը կազմուած լինելով ձեռնհաս եւ գործունեայ երիտասարդներէ, իրաւունք ունինք իրմէ օգտակար ձեռնարկ մը ակնկալելու այս մասին. կարելի չէ՞ որ քահանային միջոցաւ նորեկներու վայրերը, իւրաքանչիւրի վիճակը, արհեստը, ձրգտումները եւն. իմանայ եւ ըստ այնմ փութայ օգնել եւ առաջնորդել անոնց:

Միութեան անդամները գրեթէ բոլորն ալ գործի եւ դաշտումի տէր անձինք, արժանաւոր աղիւցութիւն մը կը վաշխեն թէ ազգակիցներու եւ թէ նոյն իսկ օտարներու մէջ: Ուստի դժուար չէ իրենց յարաբերութիւններ հաստատել գործարանատէր, վաճառական, արհեստաւոր Գաղղիացիներու հետ, եւ տեղաւորել անոնց մօտ հայ կօչակարը, դերձակը, երկաթագործը, լեզուագէտը եւն. զորս պիտի ունենայ իր տրամադրութեան ներքեւ:

Ինք՝ տեղեակ գաղղիական բարձրու եւ սովորութեանց, թող գուշակէ թէ որպիսի անելի իճակի մը կենթարկի աշխատելու ընդմիջտ պատրաստ իւր նորեկ, անոք աղգակիցը:

Կոչող ձայն մը, առաջնորդող ձեռք մը, խոստացող ծախտ մը իրենց հրմայքն ու միութարութիւնը ունին:

Օտարի հողի վրայ, հայը Պրոպատիկէի չուրջ ընդ երկար դանդաղող անօդանական անդամաւոր մ'է:

Հրաւիրող ձայն մը չարժ կուտայ դէպի մրցումի մշտադիւր աւագանը, եւ կը գտնուի անմիջական ապագայումը:

Հ. Ա.

ԼՐԱՔԱՂ

Բարիդի հայ գաղթականութիւնը կորսնցուց իր ամենէն յարգելի անդամներէն մէկը: Տիար Թ. Թիւրքալեհեան որ 50 տարեկ ի վեր հաստատուած էր Ֆրանսայի մայրաքաղաքին մէջ, ապրիլ 5ին յանկարծամահ եղեր է, Զատիկի առթիւ խոստովանելէ եւ հաղորդուելէ յետոյ հայկական մատուռին մէջ: Հանգուցեալը 70 տարեկան էր: Երկրագործութիւն եւ վաճառականութիւն սորված էր Ֆրանսական մասնագիտական վարժարաններու մէջ եւ գիտական գրքոյքներ ունի հրատարակած հայերէն եւ ֆրանսերէն լեզուներով, ինչպէս նաեւ բազմաթիւ յօդուածներ աղային մամուլին մէջ: Իբրեւ պարտաճանաչ Հայ Բարիդ գրտնուող կարօտ ազգակիցներու յօժարակամ նուիրած է ամէն օգնութիւն զոր կրնար ընել: Յարգանք իր յիշատակին:

Բարիդէն կը գրեն մեզ. Լը Ժուռնալի սրահին մէջ կազմակերպուած երաժշտական երեկոյթի մը մասնակցեցաւ հայ ողբերգակ դերասան Տիար Կ. Գալֆայեան որ մեծ յաջողութեամբ ներկայացուց Համլէթի մէկ տեսարանը, թատերական հագուստով եւ հայերէն լեզուով: Բանի մը թերթերը դրուատալի խօսքերով կը յիշեն հայ արուեստագէտին յաջողութիւնը եւ կը գովեն իր տաղանդը: Տ. Գալֆայեան մտադիր է Օթէլլոյ մէկ մասը մօտերս ներկայացնել Բարիդի մէկ թատերին մէջ:

Մարտի մէջ կը կարդանք թէ Համբարձում Պոյաճեան (Մուրատ) որ Մուշէն Պօլիս բերուած ու բանասիրկուած էր, Դարպ Թարապուլուս աքսորուել է երեք ուրիշ ընկերներու հետ:

Լ'Արմենի մէջ կը կարդանք. «Ա.

մերիկացի միախօսարներ իրենց պաշտպանութեան ներքեւ առին Զէյթունի մէջ 30 եւ Մարաշի մէջ 249 հայ որբեր: Վերջիններէն 81ը Մարաշի են եւ մնացածը Զէյթունի եւ իր գիւղերու բնիկներէն: Միախօսարները խարբութի գաւառներուն մէջ հիմնած են դպրոցներ ուր կը յաճախեն 763 մանչ եւ աղջիկներ: Հիմնած են նոյնպէս ապաստանարաններ 354 որբերու համար. այս դեռասի Հայերէն 205ը կը կրթուին գերմանացի մարդասէրներու ծախքով, 200ը անգլիացի մարդասէրներու եւ 20ը գուրդիցիական մարդասէրներու ծախքով:

Նոյն թերթը կը գրէ թէ Տ. Եղիա Տէմիրճիպաշեան, որ հիմա Պուտաբսի կը գտնուի, շարունակ կը գանգատի վատասիրտ եւ անգութ թշնամիներու իր դէմ հանած հալածանքներէն:

Նուապար բաշայի հիւանդութիւնը կը ծանրանայ, այնպէս որ իր որդին, Պօղոս բաշա, փութաւ ցած է Գահիրէէն Բարիդ երթալ իր հօր քով գտնուելու համար:

ՀԱՅ ՄԻ Ի ՔԼՕՆՏԱՅՔ

Ֆրէզնոյէն երեք Հայեր գնացեր են ի Քլոնտայք, ոսկեհանքերուն մէջ իրենց բաղը շինելու: Անոնցմէ երկուքին այնտեղ հասած ըլլալուն մասին դեռ լուր չիկայ: Թրորողը հասեր է արդէն ոսկեգնացող եւ անկէ գրած է նամակ մը, զոր Հայր կը հրատարակէ եւ որմէ քաղուած մը օգտակար ըլլայ անոնց, որոնց միտքը կրնայ Քլոնտայք երթալու ծրագրով զբաղիլ:

Ուղեւորութեան մէջ այնքան սուկալի դժուարութեանց հետ մաքառեր է որ ստիպուել է անիծել այն ոսկիզոր այդպիսի չարարանքներով ձեռք պիտի բերէր: Հարկաւորու որ ճամբորդներ ստիպուել են իրենց ունեցած ծախել եւ կէս ճամբէն ետ դառնալ, չկրնալով դիմանալ ճամբորդութեան տառապանքներուն:

«... Հոռ հասնելէս ի վեր կը գրէ Քլոնտայքի Հայը, կը գործեմ ժամը 1 շիլինի. գործս դժուարին է բայց ցուրտին սաստկութիւնը չի թողուր անոր վրայ մտածելու. վերջին շաբաթը ջերմացան 50-58 Գերման վար ցոյց կուտար. ականջ, ձեռք եւ ոտք կը սառնին: Այդ վտանգէն ազատ մնալու համար ամենահաստատու հանդերձներով պատսպարած եմք մասնաւորապէս քիթ, ականջ, ձեռք ու ոտք: 3-5 ցոյց ամենահաստատու գուլպաներ կը հագնինք այս տեղի համար պատրաստուած. անոնց վրայէն «մաքիւրն» ըսուած տրեխի նման կօշիկ մը եւ անոնց վրայէն թանձր շորեր փաթաթուած. այնպէս որ ոտքերը իւրեանց գլուխին կրկին մեծութիւնը կ'առնան եւ այս վերջին ալ իր բնականին կըրկին մեծութիւնն ստացած է բրդեայ կտորներով փաթաթուած. նոյն համեմատութիւնն ունին նաեւ մարմնայ միւս մասերը. հապա՛ այն անտանկի «թնոցները», (բուրդէ շինուած կտոր մը զոր քթերուն կանցուեն) անճոռնի կենդանիի մը պատկերին կը նմանցունէ զմեզ...»

Առաւօտեան ժամը 8ին գործի կը սկսինք մուծի մէջ, ժամը 10ին արշալոյսը կը սկսի եւ 12ին հաղիւ Արեւը կը ծագի Հարաւէն (եթէ կարելի է Արեւ անուանել սահագին կարմիր ու տեղոյն գունդ մը) ու մէկ ժամ վերջ աղ գունդը կը գլորի դարձալ հոն ուրկէ ելաւ: Ժամը մինչեւ 3 1/2-ը կը գործենք վերջալոյսի միջնաղ լոյսով ու մէկ ժամ ալ դարձալ մուծի մէջ. ժամը 5ին կը ձգենք գործերնիս: Օրուան մէջ 8 ժամ կը գործեմք կէսը մուծի ու կէսը մուծ—լոյսի մէջ. աւելորդ է ըսել թէ օրերու ամենէն կարճ եղանակին մէջ կը գտնուինք:

ԱՐՏԱՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Երկու օր է կը ձևնէ եւ օդը մեղմ է.
օդին այս անմիջական փոփոխութենէն
շատեր սեռակ մը ստեղծել հազէ բռն.
հուած են ուրուն ես ալ ենթակայ ե.
դայ ու երկու օրէ ի վեր չեմ գործեր:

Այս աշխատանքի տեղիս եկող հաղորատու-
անձինք չափէն աւելի էին. ոմանք
բաղդ ունեցան զորք գտնելու, իսկ
մնացեալներն ստիպուած են թողու-
նու ետ դառնալ սառի վրայով դէպ-
(Juneau) կամ «Փորթ—Իւգոն», ան-
թութեմէն չմեռնելու համար, բայց կը
վախցուի թէ ճանապարհին ջուրտէն
մեռնին. —Մղոններով տարածութեամբ
գտնուած հանքերուն քիչերն են որ
կը վճարեն աշխատիլը թէն ոմանք աշ-
խատէն աւելի կ'արտադրեն. այս վեր-
ջինները ամէնքն ալ իւրացուցու-
ն. նոր տեղեր գտնալու համար պէտք
է ամիսներով փնտռել, իւր կոնակին
վրայ կրելով ամբողջ ուտելիքն, անկո-
ղինն ու դործիքներն. գտնալէ վերջն
ալ հանած ոսկիին կէսէն աւելին պար-
տաւորուած են վճարել կառավարու-
թեան Շատեր կը կարծեն թէ Քլոն-
տայց խիստ հարուստ է եւ տակաւին
կան հարուստ հանքեր չի գտնուած.
բայց եթէ կան գալ փափագողներ
խորհուրդ կուտամ որ չգան կամ գտն-
եալներ ստղարէն պակասով ճամբայ չը-
նան. դրան որչափ շատ ունենան այն-
չափ աւելի հաւանական է յաջողու-
թիւնն»

«ԻՐԱԻՈՒՆՔ»-Ի ՊԱՏԱՍԽԱՆՆԵՐԸ

Ա. Դ. Ռուսնով. Ծառժուռի մէջ
հրառարակուած նամակներէն ետքը,
որոնց մէկը պալատական ալ էր, ան-
օգտու ու հետեւապէս աւելլող է մի-
ևեռայն ինքնիշխանի մը զարհալ զբաղե-
ցրել ինքիբոցոնները:

Կ. Ս. Ռոստոմ, Կը Կրկնե՞ք թէ
դպրոցի աղու մը գէժ գանգատելու եւ
բողոքելու յարմար տեղը այս սիւնակ-
ները չեն: Եթէ հողաբարձութիւնը
չանսաց ձեզ, թաղ, խորհուրդին եւ հո-
գեւորականներու ալ կրնաք դիմել: Չենք
կրնար ենթադրել որ անոնք ամէնքն
ալ համաձայնած ըլլան ձեր բողոքին
կարեւորութիւն չի տալու, եթէ իրա-
ւացի է: Նաեւ կարողացէք վերի պա-
տասխանը որ ուղղուած է վարժարա-
նի մասին ձեր րաձեմներուն հակառակը
պնդող անձի մը:

ՀՐԱԻԻՐ

ԱՂ.Բ. ՀԵԿԵՐՈՒԹԵԱՆ ԱՆԴԱՄՈՑ

Անցեալ կիրակէ գումարուած Ընդ-
հանուր ժողովոյ մէջ ներկայ գտնուող
Մեծ. անդամք Ռեծամասնութիւն չու-
նենալով, կրկին կը հրաւիրուի մեր
Մեծ. բաժանորդներն որ առաջիկայ
կիրակէ օրուան, ապրիլ 26 կէս օր
վերջ, ժամ 2ին երկրորդ անգամ գու-
մարուելիք Ընդհանուր ժողովին ներ-
կայ գտնուին:

Ընդհանուր ժողովը պիտի գումար-
ուի «Սխալեան» ընկերութեան ըն-
թերցարանի սրահը:

ORU.4U.P9

1. Համարատուութիւն Գործադիր
ժողովոյ.

2. Ընտրութիւն չորս վարչութեան:

Վարչութիւն Առ. Ընկերութեան

Վառնա, 24 ապրիլ 98

Մանօր. — Ըստ ճրգ. յօդուածի կանոնադրութեան, այս անգամ ներկայ գտնուող անդամք մեծամասնութիւն պիտի համարուին:

Օտեւայէ Թալոնի կիմացնեն թէ
այն ֆոռնսական շոգենաւներէն զատ,
գորս ոռւս կառավարութիւնը վարձաւ
է Օտեւայէն Բորթ-Արթիւր եւ Վըլա-
տիվութօք զինուոր փոխադրելու հա-
մար, ուրիշ երեք նաւեր ալ նոյն նա-
ւահանգիստին մէջ կը սպասեն ոռւս
զինուորներու Այժմ Բոտթ-Արթիւրը
գրաւող Ռուսերուն թիւն է 3000,
Որոշուած է երկու ամսուան մէջ այս
թիւը բարձրացնել 5000ի, իսկ մինչեւ
առաջիկայ տարիին վերջը 20000ի: Ման-
կաւորից մէջ, ինչիչեւ երկավթուղիի գի-
ծին աւարտուած՝ իբր ճանքու պահա-
պան նշանակուած զինուորներուն թիւը
պիտի հասնի 50000ի:

—Ալէէնքի մէջ սկսած է հրա-
տարակուիլ նոր շարաթաթերի մը
Յառաջդիմորդին անունով և յու-
նարէն ու Քրանսերէն լեզուներով
թերթիին նպատակն է միուլթեան
կապ մը ըլլալ Յունաստանի և ար-
տասահմանի միջեւ, կատարելով
այն դերը զոր ստանձնած է Գոռ-
րիէ տէ Պալքտոն Պուլկարիոյ հա-
մար, որուն գործերն ու անցքերը
կը ծանօթացնէ Եւրոպայի :

— Իտալիոյ երեսփոխանական
 ժողովին անդամ և Կազէթթա տի
 վէկէիցիաի անօրէն Տ. Մաքօլա
 որ մենամարտի մէջ հռչակաւոր
 զբազէտ Գալաթթիին մեռցնելու
 զժբաղդութիւնը ունեցաւ, այս
 պատճառով իր կրած սաստիկ յու
 զուսնեռէն հանդարտելու համար
 հիմա ճամբորդութիւն մը կընէ
 Արեւելքի մէջ և Պուքարէսթ այ
 ցիկլէէ ետքը հասնի է Կ. Պօլիս
 — Կլատսթինի Ֆիզիքական ու
 ժերը տակաւ կը տկարանան, թէ և
 իր ցաւերը մեղմացած են հիմա,
 Ընդհանրապէս կը կարծուի թէ
 Միծ Դերուէիին վախճանը մօտ է

ՏԵՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐՆ Ի ԶԻՆ

Անգլիա ինքնաբերաբար, յայտարարեց Գերմանիոյ թէ բնաւ մտադիր չէ ֆրանսէ Գերմանիոյ չահերուն և իրաւունքներուն Շան-Դունէկի մէջ, ոչ անոնց համար խնդիր, ոչ Գերմանիոյ դէմ դժուարութիւններ յարուցանել և ոչ Ուէյ-Հայ-Ուէյէն կամ շրջականերէն ո և է երկաթուղի շինել մինչև Շան-Դունէկ ներսերը :

Այս ինքնաբեր յայտարարու-
թիւնները զանազան մեկնութիւն-
ներու առիթ տուած ըլլալով, Տ.
Պալֆուր երեսփոխանական ժողո-
ւիին մէջ ճառ մը խօսելով յայտ-
նեց թէ կառավարութեան յայտա-
րարութիւնը չի պարունակեր գեր-
մանական ազդեցութեան շրջնա-
կի մը ճանաչումը Անգլիոյ կող-
մէն և թէ ինդիը շահերու շըր-
ջանակի մը վրայ է :

Թէեւ շատ նրբին կերելի ազ-
դեցութեան շրջանակի և շահու-
շրջանակի այս զանազանութիւնը,
հառաիօսը պնդեց թէ բրիտանա-
կան հպատակները առեւտրական
հասերու տեսակէտով ամբողջ Զի-

Նաստանի մէջ ուրիշ տէրութեանց
հպատակներուն հետ հաւասար
շիրք ունին :

Կառավարութիւնը այդ յայտա-
րարութիւնները ըրած է Գերմա-
նիոյ հանրային կարծիքը վստա-
հեցնելու համար :

Քալով Ուէյ-Հայ Ուէյի, այս նաւահանգիստի ստացումը, ըստ Տ. Պալֆուրի, դիւանագիտական մեծ կարեւորութիւն ունի խաղաղութեան ժամանակ. նոյնքան կարեւոր է ռազմագիտական տեսակէտով պատերազմի ժամանակ ուր հարկ ալ չի պիտի ըլլայ մեծագումար ծախքեր ընել և շատ զինուոր զրկել հոն :

Բնթերապուրկէ վիէննայի Բոլիթիշէ-Գորէսբունտէնցին ուղղուած թղթակցութիւն մը կը բացատրէ թէ ինչո՞ւ ռուս կառավարութիւնը իրար չանցնիր՝ Ուէյչայ Ուէյի Անգլիոյ կողմէ գրաւման համար։ Ռուսիա նախ փափաքելի կը համարէր որ գոհացում՝ գտնէ Անգլիոյ անձնապատուութիւնն, և Ծայրագոյն Արեւելքի մէջ ձգտումը թուէրայ Երկրորդ՝ տարակոյս չկայ թէ Ճարոն հաւանած է, և Ռուսիա չուզեր գոտիլ թէ՛ Անգլիոյ և թէ՛ Ճարոնի հետ, երբ իր բոլոր ջանքն է տեղադրուիլ Բորդ-Արթուրի և Դալիէն-Ուանի մէջ։ Երրորդ՝ անգլիական նոր ստացուածքն այնքան մօտ է գերմանականին, որ անոնք անշուշտ իրար պիտի յիշան և պիտի չի համարձակին ոչ-բարեկամական ընթացք մը բռնել Ռուսիոյ հանդէպ։ Եւ վերջապէս Ուէյ-Չայ-Ուէյի գրաւումը տրամաբանական հետեւանքն է նպիտի գրութեան մը զոր այլ եւս պէտք է ճանչնալ։ Նոյն իսկ եթէ Ճարոն ուզէ կարկանդակէն իր բաժինն ունենալ, Ռուսիա պիտի չըլլայ բողոքողը։

ሆኑ ሲሆኑ ስለሆኑ

իրաւունքն 28 հի հոմէրօսըն-
տա «Մ. Ամերիգա» սէրլէվհասը
իլէ տէրճ իթմիշ օլտուզընըզ պէն-
տի աճիզանէմ ալթընտա մէզ-
քիւր «պէնտօէ իյզահ օլունան
էֆքեարլարա շիմտիտէն թէքմիլ
հէմէֆքեար օլամայըզ» տէմիշ ի-
ռինիզ :

Մէջգրելու պէնտտէ՝ Ամէրիգա-
ըլարըն շու մուհարէպէյէ գալ-
ըլըմալարը պիզ կիպի զուլուս
թահթընտա էգիլմէքտէ օլան պէտ-
պախթ Գուպալըլարըն իխլասը ի-
իւն օլմաղլէ, ինսանիյէթ նօգ-
թաի նաղարընտա Ամէրիգալըլա-
տա թէֆիհէ տալլարը թաղտիմլէ
յլզըլչաւմալըլըլ տէմէմիզէ հէմ-
ֆքեար պուլընմաուղընըլ ճաի
թաաճուպ տըրո իյզահաթընըլլէ
վմէրիգա ֆիւթուհաթըլ գաղա-
ըպ, Դուպալըլարը սէրպէսթ պը-
նգտըգտան սօնրա, մէտոհ ու սէ-
այա շայէսթէ օլապիլիը տէյօր-

սընըզ. ֆազաթ ֆիւթուհաթ ըՍ-
պանիտա գալուպ, Դուպուլըա-
ընն եէսիրլը դէնճիրի պիր գաթ
տահա գալիլէշտիկի հալտէ, Ամէ-
րիգալըարա նէ՝ սըֆաթ վէրմէք
թէֆէքթիւրինտէ պուլունը յօրսը-
նըզ :

Հէր հալտէ՝ պիր մուհարէպէյէ
պաշխանմաղտան էվվէլ ֆիրմուհաթ
հանկը թարաֆտա գալաճաղը գա-
թիէն պիլինմէղ. վէ քէզա հէր
ֆիրմուհաթ գաղանան հագգըլ
վէ ալիճէնապ ատտ օլրնամաղ :

Մէջքբերւ պէնտտէ մուհաքէմէ
իթմիշ օլտուղըմ նօզթա՝ Գուպա-
լըլարըն հուգուգընըն մուհաֆա-
ղասը իշիւն Մ. Ամերիգանըն մու-
հարէպէ թէհլիքէսինէ աթըլմասը
խուսուսը ըտը. էկէր Ամերիգա-
լըլար շու մուհարէպէտէ մաղուպ
օլսալար տախի՝ թէքրար ֆիւ-
թուհաթը մանէվիյէ քէնտիլէրին-
տէ գալմըշ օլաճագ տըր. զիրա
հագգ ու ատալէթի՝ մուհաֆաղա
իթմէք պապընտա հէր պիր ֆէ-
տաքնարլըղըն մէտհ ու մէնայա
լայըգ օլտըղը հիշ պիր վագըթ
ինքնար օլընամազ, Պիր թէշէպ-
պիւսըն մագսէտի վէ մէպտէսի
մուգատտէս օլտըղը հալտէ, մու-
վաֆագըլէթ հասըլ օլսուն օլմա-
սուն, գուստուսիլէթ (սրքութիւն)
թաղըրի ու թէպտիլ օլընամազ,
Պու հալտէ պիզիմ մուհաքէմէ ի-
տէճէկիմիզ պիրինճի նօզթա պու
թէշէպպիւստէ Ամերիգալըլարըն
մագսէտ ու մէպտէսի տիր:

կէշէն սենեակէն պէրու մէջքիւր
իբի տիվլէթ պէյնինտէ Գուպա
հագգընտա վուգու պուլան մու-
խապէրաթ մէջքիւր ատատա հու-
սուլա կէշէն ֆէնալըզլարըն գա-
թիէն էօնիւնիւ ալմագ էֆֆեա-
րընա մէպնի օլտըզը հալտէ, ըՍ-
պանիա պիլտիկինտէն սալա շաշ-
մայուպ, կիւն պէ կիւն ատատա
լատտարըզ ու շուվը արթըրմագ
տէվամ իթտի վէ նիհայէթ Մ.
Ամբերգա պիւր թարաֆտան ատա-
տա պուլընան թապաալարընըն
իսթիրահաթը վէ տիկէր թարաֆ-
տան Գուպալըլարըն հուգուգը
հնանիյէլէրինի մուհաֆազայա
գալըզմագ քէնտիսինէ վազիֆէ
ատտ իթտի:

Վազաա էվրոբա կազէթալարըն
պաղըլարը Ամերիգալըլարըն պու-
ալիճէնապըգըլարընը չէքմէտիք-
էրի սէպէպլէ «Ամերիգա իլէրու-
տէ Գուպայը քէնտի պապլթը ալ-
թընա ալմագ մէնֆաաթբէրէսթ-
իկի իլէ պու թէչէպպիւսաթտա
պուլընըյօր» տմէքտէ իսէլէրտէ ,
Ամերիգանըն կէչէնլէրտէ Սպա-
նիայա կէօնտէրմիլ Օլտըղը իլ-
իւնսթօւը միւնթալէա իթտիկի-
իլգտէ էվրոբա ճէրիտէլէրին եազ-
ըըգըլարը հասէթլիքտէն իպարէթ
թէգվիլաթ Օլտըղը աշըգտա կէօ-
իւնիյօր, նէ թէքիմ . մէգքիւր
չքիւնսթօւտէ Սպանիա սոսաքիւր
է մէմուրլարըն ատատաճն կէրի
էքիլմէլէրինի Ամերիգա իտտա
թմմէլէ պէրապէր տէմիյ տիր

«պու թէնէպպիւսիմիդտէ՝ պէյան իտէրիզ քի՝ ասլա Գուպանըն հա- քիմիյէթինի, իտարէսինի վէ հիւ- քիւմէթինի էլիմիդէ կէնիւմէք նի- յէթինտէ պուլընմայօրըզ—հալը- նըզ մագսէտիմիզ ատատա ասա- յիշ հիւքմ իթտիրմէքտէն իպա- րէթ օլուպ, ինթիլալը թէսքին իթմէքլէ ատանըն հիւքիւմէթ վէ իտարէսի Գուպալըլարտան ին- թիսապ օլընսադ սէրպէսթ պիր հիւքիւմէթի մահալիյէյէ թէրք ու իհալէ իտիլէճէք տիր»:

Մ. Ամերիգանըն ալէնէն վէ րէսմէն պէյան իթմիշ օլտըզը չու- մագսէտ չիմտիտէն ատիլ վէ մու- գատտէս ատտ օլընմայուպտէ մու- հարէպէ նէթիճէսինէ պագարապ պիլախէրէ հիւքիւմ վէրիւրիզ տէ- մէքտէն նէ՝ մանա չըգար օլտըզը- նը անլայամատմ:

Իշպու մագսէտ վէ մէպտէ իլէ քէնտի քէնտիսինի մուհարէպէ թէնիլքէսինէ աթան Ամերիգալը- լար, էկէր մաղուպ օլուր իսէլէր պիլէ, թէքար թէնէպպիւսիւրի մուգատտէս վէ քէնտիլէրի ալի- ճէնապ պուլընտըզլարը ինքեար իթմէք միւմքինսիզ տիր: Օլ հալ- տէ պիլ կիպի մաղուպ պիր էհա- լինին ինլասը իշին մուհարէպէ աթէնիլէն աթըլան Ամերիգալը- լարը չիմտիտէն սլզըլլամագ պիլ- ճէ տախի էն մուգատտէս պիր վազիթէ ատտ օլընմալը տըր:

Երբիմիզին միւսատտէսի օլմա- տըզընտան, ճէվապըմըզ մէճպու- րի տիկէր պիր նիւսիսէմիլէ թէէ- խիւ իտէրիզ:

ՄԻԻԹԵՆԵՎ ՎԻԵ

Սթանպուլտան խուսուսի պիր մէմուրիյէթլէ Բէթէրսպուրկա կէօնտէրիլիշ օլան ճէվատ բա- շանըն Կիրիտ վալիլիկի վէ թաղ- մինաթը հարպիյէ մէսէլէրիլիէ տայիր տէրէօստէ իթտիկի մէ- մուրիյէթի իճրասըն մուվաֆագ օլմատըզը Սթանպուլտան քէնի- տէ օլան պիր թէլէկրաֆ տախի թաստիզ իտէյօր:

—Սթանպուլ սէֆիլէրի Պապը Ալիյէ պիր նօթա կէօնտէրիպ, եոմուրճագ հասթալըզընա տիւ- չար օլան Հինտիսթանտան միւս- լիմանլարըն հաճըք իշին Արա- բիայա կիթմէսինտէն զուհուր ի- տէճէք թէնիլքէլէրի իզահ վէ Սթանպուլ մուլթէլիֆ սըհհիյէ մէճիւսի թարաֆընտան վէրիլէն գարալարըն թէմամի իլէ իճրա- սը զըմնընտա Հիճագ վէ Եէմէն մահալի հիւքիւմէթլէրիլիէ շէտիտ էմըլէր վէրիլմէսինէ թալէպ իթ- միշլէր տիր:

—Սէֆիլէր թիւրք օրտուսընըն թէսալիտան չըգմասը հագգըն- տա տախի Պապը Ալիյէ կէօնտէ- րիլէճէք պիր նօթայա տախի իս- թիշարէ իթմէքտէ տիրլէր: Իշպու նօթա սուհ ահտնամէսի մուճի- պինճէ, թաղմինաթը հարպիյէնին թէսվիյէսինտէն սօնրա նիհայէթ

պիր ալ զարֆընտա թիւրք ասքէ- րին թէսալիտան չըգմասը վէ ասքէլէրին նագլի իշին վարօր- լար հալըր իթմէք լալըմ՝ կէլտի- կինի տէրսաթըր վէ իշպահ իտէ- ճէքլէր իմիշ:

—Բօմատան քէնիտէ օլընան պիր թէլէկրաֆա նագարէն՝ Կի- րիտ մէսէլէսի թէսպիյէսի իշին իթալիա, Ֆրանսա, Բուսիա վէ ինկիլթէրա պէյնիտէ պիր իթ- թիֆագ հասըլ օլտուլընը՝ շէհըր մէզքիւրըն րէսմի տախիլէրի թաս- տիզ իտէյօրլար: վէ հաթթա չու- իթթիֆագըն Ալմանիա վէ Ալու- տըրիա հիւքիւմէթլէրի մէտալի օլմագսըզըն հասըլ օլմասը Բօմա- տա մուճիպը խօշնուտիյէթ օլմուշ տըր:

—Ալմանիա իմէրաթօրը Սուլ- թանա պիր հարպ քէօրէկի հէտի- յէ կէօնտէրիլի տիր: Իշպու քէլպ Բրուսիա օրտուսընտա թէրպիլէ օլմուշ օլուպ, պիր մուհարէպէ զուհուրիտէ մուհիւմ խըզմէթլէր իշպա իտէպիլէճէկի զանն օլու- նըյօր:

—Եոման իսթիգրապ թահվիլ լէրինին ալաֆրանկա մայիս 10տա թէտալիլէ չըգարըլաճագը Աթանս Հալապ պիլտիրմիշ տիր:

—Ֆրանսա էլիսի Մ. Գանպօն Բօմայա էլիլ թային օլմուշ օլուպ պիր ալ սօնրա Սթանպուլտան հէ- նի մէմուրիլիլի մահալիլէն ազի- մէթ իտէճէք տիր: Հէր նասըլա Սթանպուլտան պըզըպ չըգան էլ- չիլէր Բօմայա կիտէյօրլար: Ալ- ման էլիսի Մ. Սուրմա—Եէլլտէն վէ Բուսիա սէֆիլի Մ. Նէլիտօֆ- տան սօնրա չիմտի տէ ոըրա Մ. Գանպօնա կէլտի:

—Սթանպուլտա նագարէն՝ Սուլ- թան թարաֆընտան թէհհանա կէօնտէրիլիլի օլան պիր հէլէթը մախսուսէ՝ պաղը մէսէլէրիլի տօլայը թիւրքիա իլէ Աճէմիս- թան պէյնիտէ պիր իթթիֆագ հասըլ իթմէկէ զայրէթ իթմէքտէ իմիշ: Պու մէսէլէրիլի պիրիսի- տէ մուլթապա էրմէնիլէրի Աճէ- միսթանտա տա զուլմ ու զատ- տարըլա տիւչար իթտիրմէք մէ- սէլէսի օլմալը տըր:

—Եէմէն ճիվարընտա թիւրք հիւքիւմէթլիլիէ գարըն պիր իս- հան զուհուր իթտիկիլի պուստան էվիլէ կաղմըշ իտիր: Աթան Պուլ- կարըն վէրտիկի խապէրլէրէ կէօ- րէ՝ իսեման սէպէպիլիլի վէրէն վուգուսթ շու օլմուշ տըր քի՝ վէրկի էօտէմէք իսթէմէյէն պիր աշիլէթլէ վէրկի թահսիլի իշին հիւքիւմէթ թարաֆընտան պիր թապուր ասքէր կէօնտէրիլիլի օլ- տուլընտան, պուլար իլէ ասքէր պէյնիտէ պիր գալկա տըր զու- հուր իտէր: Թիւրքլէր թարա- ֆընտան զապիլթլէրին եարըսը վէ 23 նէֆէր գալկատա տիւշէրլէր, 60 քիշի եարալանըր վէ գուսուր ասքէր տէ կէրի չէքիլմէյէ մէճ- պուր օլուր:

Սօն խապէրլէրէ նագարէն աս- քէր իլէ Արապլար պէյնիտէ ի- քինճի պիր մուստամէ վուգու- պուլմուշ վէ թիւրքլէր կինէ մաղ- լուպ օլմուշլար տըր:

ՄՈՒՀԱՐԵՊԷ

Ալաֆրանկա Մալիս 1 տէ Ալմ- գա տօնանմասը՝ Ֆիլիլիին ատա- լարը մէրքէլի օլան Մանիլիա շէհ- րին քէօրֆէլիլիտէ Սպանիա վա- բօուլարընա վէ թապիալարընա գարըն աթէշ իթմէկէ պաշլալըպ պիր գաշ սաաթ զարֆընտա զա- յէթ էհէմմիյէթլի պիր Ֆուլթու- հաթ իթմիշ տիր: Սպանիալըա- րըն պիր հարպ վաբօրը՝ իշինտէ պուլուսան պարուլթ բաթլատը- ղընտան հալայա ուշտը, Տօն Ճու- ան տ՝Աշպրիսա նամ սէֆիլիլիլի զայլէթ զարաբտիտէ օլմուշ վէ ֆրիսքիսանա նամ սէֆիլիլի տալի քեամիլէն Կանմըշ տըր: Թէլէթ օ- լան Սպանիալըար իշինտէ ֆրիս- քիսանըն գօմանտան տախի պու- լուշըյօր:

Իքինճի պիր հիւքիւմէթ գօր- ֆէլտէ պուլուսան Կալիթ նամ ուֆագ շէհրի պիւսպիլթիլի իս- րապ վէ Կօք օլմուշ տըր: Սպա- նիալըար թարաֆընտան թէլէթ օլան վէ եարալանանլար 4000 ճան թահմին օլուշըյօր:

Ամերիգա տօնանմասը Գօման- տանը Մանիլիա ճիվարընտա պու- լուսան թէքմիլ տիւշման վաբօր- լարըն, թօրբիլլէրին վէ գարա- տաքի թօրլարըն քէնտիսինէ թէս- լիմ իտիլմէսինի Ֆիլիլիին հիւքիւ- մէթիլիտէն թալէպ վէ պու թէք- լիֆի գապուլ օլուսմատըզընտա Մանիլիա շէհրիլի աթէշէ վէրէ- ճէլիլի պէյան իթմիշ իսէ տէ, Ֆիլիլիին վալիսի իշպու թէքիլիլի րէտտ իթմիշ, վէ իճնապ իտէն մալիւմաթը պա թէլէկրաֆ Մատ- րիտէ պիլտիրմիշ տիր: Սպանիա հիւքիւմէթ տախիլէրիլիտէ վէ է- հալի պէյնիտէ՝ վուգու պուլան ֆէլաքէթալէն տօլայը պէօլիւք հէլէճան վէ ալթիւսթիլիլի հիւքմ իթմէքտէ տիր: Վիւքէլա հէլի- թիլիլի տէյիլիլիլիլի զանն օլու- նըյօր:

Ամերիգալըար կաղը կիւլլէր գուլլանմագտա տըրլար:

Տիկէր թարաֆտան՝ Գուպայա 50000 ասքէր չըգարմագ իշին Ուաշինկթօնտա հաղըրըք կէօ- րինմէքտէ իսէտէ, Հէրալտըն պիլտիրտիլիլիլի նագարէն՝ Ամերի- գալըար էվիլ Սպանիա տօնան- մասըն թէքմիլէն խարապ իտուպ, պատէհու Գուպայա ասքէր կէօն- տէրմէյէ գարար վէրմիլլէր տիր:

Հալմանա սուլարընտա տախի Սպանիանըն պիր թիւճճար վա- բօնըն Ամերիգալըար թուլթուպ, իշինտէ պուլընտան ալթը Սպանի- ալը ասքէր գապիլթլէրիլի վէ իւշ չալուշը Կէսիլ մագսմընտա ա- լըգօյմուշլար վէ տիկէր Կօլըրլարը պաշկա պիր վաբօուսա նագլ իթ- տիրմիլլէր տիր:

ՍՕՆ ՀԱՎ ԱՏԻՍԱԹ

Սպանիա տօնանմասըն մաղ- լուպիլիլիլիտէն Մատրիտտէ ֆէ- նա նէթիլիլիլի հասըլ օլտու: Մէ- պուսան մէճիլիլիլի պիր զըսմը վէ էհալի մէսուլիլիլի հիւքիւմէ- թէ աթֆ իտէրէք, անա գարըն

րէք չօգ հիտէթլէնմիլլէր տիր: Հիւ- քիւմէթ գարընըզլըգտան գօրգա- րապ իտարէի էօրֆիլիլի իլան վէ մուհարէպէ հալապիլիլիլի թապ ու նէշըրին մէնն իթմիշ տիր: Մէ- պուսան մէճիլիլիլի տօնալիլիլի Ֆրգասընըն րէիսի զայլէթ շէտիտ պիր իսան իլէ թէքմիլ գապահա- թը հիւքիւմէթ իւղէրինէ աթտը վէ րէիսը վիւքիւլա մէրգուսա ճէվա- պէն հիւքիւմէթին ասլա մէսուլի- յէթի օլմատըզընը իտտաա վէ պէօլլէ պիր թէհիլիլիլի սըրաաա թէքմիլ Սպանիալըարըն Կէքտիլ վէ Կէքվիլուստ վալմանըն սէլմէթի իշին չալըշմաղա պօրճու օլտուգ- լարըն պէյան իթմիշ տիր:

Սօսիալիսթ, Գարիսթ վէ ճու- հուրիլիլիլի Ֆըրգալարընըն պիրլէ- շիպ չիմտիլիլի բատիլաճ սիլիլիլի- սինի թահթտան աշաղը ալմաք իշին էհալիլիլի գըլլ ու գալ չըգա- րաճալարընտան գօրգուլմագտա տըր:

Տըշարտան զալիպ պիր տիւշ- մէն պուլուստըզը հալտէ, Իշէրտէն- տէ պու տիրիլի պիր իթթիֆագ- սըզլըք զուհուր իտէրսէ, Սպա- նիանըն հալի նէրէլէրէ վարաճա- ղը թարիլիլի միւհիթաճ տէկիլ տիր: Լօնտրատան կէլէն պիր թէլէկ- րաֆ՝ Մանիլիա շէհրիլիլի Ամերի- գալըարտան գապթ օլուստըզընը, Ֆիլիլիլի ատալարընտա Ամերի- գա պանտէրասը տիքիլտիկիլի վէ Գուպա ասըլարընըն սպանիա աս- քէրի իւղէրինէ հիւքիւմ իտուպ պիր գաշ Կէնի մէվըզ զապթ իթ- տիրլէրինի պիլտիրմիշ իսէ տէ, Մատրիտէն կէլէն տիկէրպիր թէ- լէկրաֆ տախի պու հալապիլիլիլի թէքմիլ իթմիշ տիր:

ԶԱԽԻՐԻ ԲԻԱՑԱՍԸ

Վառնա 24 Ապրիլ
Պոռտուգ
Վալիլի, լիպրա 47-54, հէքթօլ- 12-12.60 ֆրանք
Արապա, լիպրա 47-55 հէքթօլ- 14-14.60 ֆրանք
Արաւ
Լիպրա 38-41, հէքթօլ- 5.80-6.20 ֆրանք

Մըսըր
Վալիլի, լիպրա 57-58 հէքթօլ- 7.50-7.80 ֆրանք
Արապա, լիպրա 57-61 հէքթօլ- 8-8.20 ֆրանք

Ֆառնա
100 օգգասը 16-20 ֆրանք՝ մալա կէօրէ
Արապա մուսմէլիլիլի Նարօլէն 24 ֆո. հիսապը իլէ տիր:
Կիւլիլի 15-20 վալիլի վէ 15-20 արապա պուլտայ, 10-15 արապա արբա վէ 4-5 արապա մըսըր կէլմէքտէ տիր:

Ա Չ Դ

Մուսալա «Մասիս» սրճարանը կը ծախուի հատով մարմարին մա- սաներ, գանարաներ, աթոռներ, սրճարանի վերաբերեալ մաքուր կահ կարասիք աթան գինեով: Դիմել «Մասիս»-ի սրճարանա- պետին:

Ով որ գիտէ Թորոս Աղապ- արիան անուն 25 տարեկան ղեկ- Երզնկացի երիտասարդին ուր գըտ- նուիլը, Թորոս հաճի իմացիլ իրա- շունքի խմբագրութեան: